

นกทำหน้าที่แพร่กระจายพืชพันธุ์ต่างๆ ภายในป่าในแง่ที่อยู่อาศัย , แหล่งอาหาร , ควบคุมแมลงต่างๆ แมลงถือเป็นอาหารหลักของนก แมลงส่วนใหญ่เป็นศัตรูของพืช และกำจัดวัชพืช

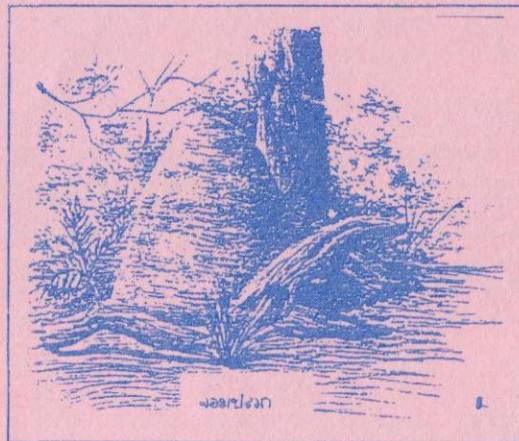
นอกจากนี้ยังพบกาฝาก ของฝากจากธรรมชาติที่ต้นไม้ไม่ต้องการแต่กาฝากบางชนิดก็มีประโยชน์ต่อมนุษย์

สถานีที่ ๖ ไผ่ดงบ้านจี่ป่าเบญจพรรณ

ไผ่เป็นพืชตระกูลหญ้าที่สูงที่สุดในโลก พบได้ทั่วไปโดยเฉพาะป่าเบญจพรรณซึ่งเป็นป่าโปร่งพื้นป่าไม่รกทึบไผ่ยังเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของระบบนิเวศและยังมีประโยชน์มากมาย

สถานีที่ ๗ จอมปลวก (ผูกพันกับแมลงห้ำหั่น)

กองดินที่เห็นอยู่ข้างเส้นทางเดินเท้านี้ เกิดขึ้นจากฝีมือปลวกจำนวนมากที่อาศัยอยู่ในป่าแห่งนี้ปลวกมีความอุตสาหะในการนำเอาดิน และไม้ผุๆ มาสร้างรังรูปร่างคล้ายภูเขาจิ้งดินและเศษไม้ผุนี้มีแร่ธาตุที่เป็นประโยชน์ต่อการเจริญเติบโตของพืช

สถานีที่ ๘ ดงบอระเพ็ด

เถาบอระเพ็ดเป็นไม้เถาเนื้ออ่อนขึ้นได้ในดินธรรมดาทั่วไป เป็นพืชสมุนไพรที่มีสรรพคุณเถามีรสขมนำมาปรุงเป็นยารับประทานแก้ไข้ ขับเหงื่อ ใบนำมาใช้ไล่ยุงไล่แมลงให้ละเอียดใช้พอกปิดฝี และใช้แก้ฟกบวม ปวดแสบปวดร้อน

สถานีที่ ๙ ดินนहरารพวิด

ดินเป็นทรัพยากรหลักของโลกมีความสำคัญมากที่สุดบทบาทของดินไม่ต้องการสร้างดินขึ้นบน

- ➡ ชากพืชซากสัตว์รวมถึงใบไม้แห้ง
- ➡ อินทรีย์วัตถุเป็นชั้นดินที่มีสีดำมีส่วนของซากพืชซากสัตว์
- ➡ เป็นพืชที่มีการย่อยสลายเกิดขึ้น
- ➡ ดินชั้นบนมีการผสมอินทรีย์วัตถุ / แร่ธาตุ

องค์ประกอบของดิน

- ➡ แร่ธาตุ ➡ อินทรีย์วัตถุ ➡ สิ่งมีชีวิต
- ➡ น้ำ ➡ อากาศ ➡ จุลินทรีย์

ป่ายชื่อพันธุ์ไม้

- ➡ ปรง Cycas Siamensis
- ➡ สัก Tectona grandis Linnf
- ➡ มะขามป้อม Emblica officinalis
- ➡ รัง Shorea siamensis Mia var siamensis
- ➡ ไผ่ไร่ Cigantochloa albociliata Kurz
- ➡ บอระเพ็ด Tinospora Rumphii

สถานที่ติดต่อ

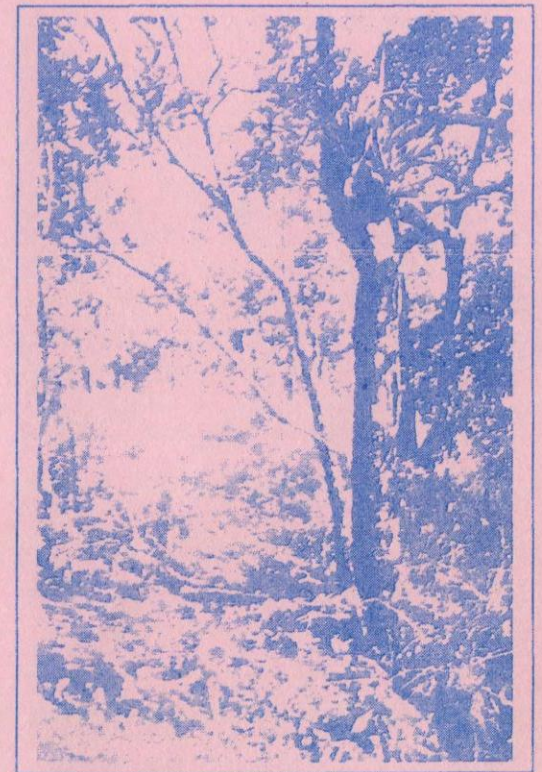
ที่ทำการอุทยานแห่งชาติดอยภูคา
บ้านบ่อเจ็บ ต.บ้านเม็ก อ.เมืองน่าน จ.น่าน

อุทยานแห่งชาติดอยภูคา

Doi Phu Nang National Park

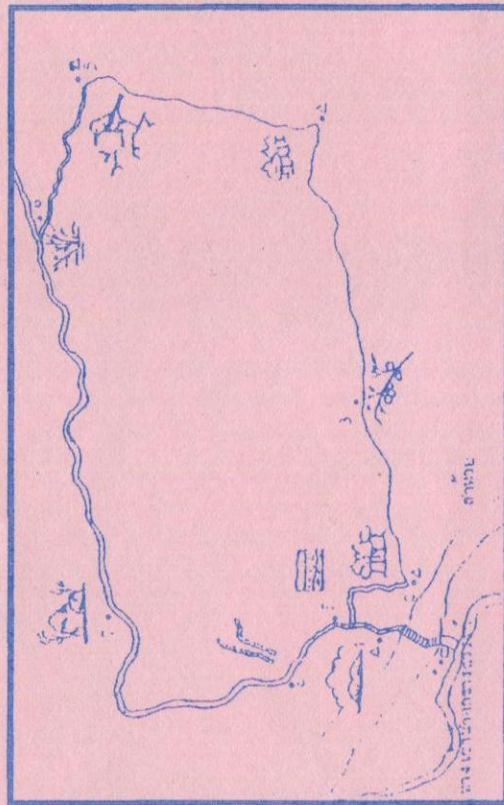
เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ

Formal Teaching Trail

Visit Park Thailand 2000

แผนที่เส้นทางศึกษาธรรมชาติ Gurgle Trail Map

บันทึกข้อควรระวังสำหรับการศึกษาธรรมชาติ

เส้นทางเดินเท้านี้ จะพาคุณไปสู่ธรรมชาติอันสวยงามของอุทยานแห่งชาติดอยภูนาง เส้นทางนี้มีความยาวประมาณ 2.105 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 3 ชั่วโมง

ทางเดินนี้ตัดผ่านตามสันเขา เพื่อความปลอดภัยในการเดินทาง ควรระมัดระวัง และไม่ทำการใดที่เสี่ยงอันตราย

ระเบียบข้อควรปฏิบัติ

1. ไม่ทิ้งขยะในเส้นทางเดินเท้า กรุณานำขยะออกมาทิ้งในภาชนะที่อุทยานแห่งชาติจัดไว้ให้
2. ไม่ทิ้งสิ่งที่เป็นเชื้อเพลิง
3. ไม่ควรเดินออกนอกเส้นทาง เพราะอาจได้รับอันตราย
4. ไม่เก็บ และทำอันตรายต่อพืช สัตว์ และแร่หิน
5. ไม่ควรส่งเสียงดังจนเป็นที่รบกวนแก่นักท่องเที่ยวและสัตว์ป่า
6. ไม่พกพาอาวุธเข้ามาในเขตอุทยาน ฯ
7. แจ้งเจ้าหน้าที่ หากพบว่ามีไฟป่าหรือสิ่งผิดปกติเกิดขึ้น

น้ำตกงาช้าง

รู้ไหมว่าน้ำตกและต้นไทร มีอะไรที่เหมือนกัน ?

น้ำตกและต้นไทร นอกจากจะสร้างความอุดมสมบูรณ์ให้กับระบบนิเวศแล้ว ยังจะทำให้หินแกรนิตย่อยสลายยุพัง กลายสภาพไปเป็นดินในที่สุด การกัดเซาะของน้ำทำให้ลำธารลึกมากขึ้นและเปลี่ยนแปลงขนาดรูปร่างไปจากเดิม

ไผ่นก เป็นพืชชนิดแรกของโลกซึ่งเกิดขึ้นตามหินแกรนิต

สถานที่ 1 ภูเขากับการเกิดขบวนการน้ำ

จุดเริ่มต้นที่จะพาท่านผ่านตามสันเขาบริเวณที่ผ่านมาสัก - ครู่ ต้นไม้ใหญ่ มีความเย็นสบายต้นไม้เขียวชะอุ่มตลอดปี ป่าดิบเขาแห่งนี้ทำให้ลำธารมีความร่มรื่น ทั้งยังเป็นต้นกำเนิดแม่น้ำสำคัญ ได้แก่ แม่น้ำปิง นอกจากนี้ยังพบพืชสมุนไพร

สถานที่ 2 ป่าเบญจพรรณ

ลักษณะเป็นป่าโปร่งผลัดใบในหน้าแล้ง และยังมีไม้ไผ่ชนิดต่าง ๆ ขึ้นอยู่กระจัดกระจายทางภาคเหนือเรา พื้นดินมักเป็นดินปนทราย พันธุ์ไม้ชนิดที่สำคัญได้แก่ สัก , ประดู่ , แดง , ยอป่า , ชิงชัน , ตะแบก ฯลฯ

สถานที่ 3 มรขามป้อมพืชสมุนไพร

มะขามป้อมพืชสมุนไพร ที่มีสรรพคุณผลสดแก้ไอ แก้วร้อนใน ผลอ่อนทำให้เนื้อหนังสมบุรณ์ ผลแก่ตากแห้งนำมาต้มกินแก้ไอ แก้ไข้ และยังมีพืชสมุนไพรอีกมากมาย " ดังนั้นการป้องกันรักษาป่าจึงเปรียบเสมือนรักษาลังยาไว้ "

สถานที่ 4 ป่าเต็งรัง

เมื่อท่านเข้าสู่สถานี่นี้ลักษณะป่าโปร่งขึ้นอยู่บริเวณที่แห้งแล้งขาดความอุดมสมบูรณ์ของดินดำ หน้าดินตื้นเป็นดินกรวดหรือดินลูกรังผสม จะทำให้ต้นไม้แคระแกรน พันธุ์ไม้จะมีลักษณะพิเศษทนทานต่อความแห้งแล้ง เช่น เต็ง , รัง , ตั้ว , มะค่า

สถานที่ 5 หกในสายใยของระบบนิเวศ

สถานี่นี้เป็นแหล่งกระจายพันธุ์ของนกยูง ซึ่งเป็นอันดับหนึ่งของประเทศไทยที่มีจำนวนมาก และยังสามารถพบนกชนิดอื่นอีกนานาชนิด

สถานที่ติดต่อ

อุทยานแห่งชาติดอยภูนาง

มีเนื้อที่รับผิดชอบทั้งหมด 525,000 ไร่ (840 ตร.กม.) ครอบคลุม 3 อำเภอ ของจังหวัดพะเยา คือ อ.ดอกคำใต้ , อ.เชียงม่วน อ.ปง ห่างจากจังหวัดพะเยาประมาณ 65 กม. ห่างจากอำเภอ เชียงม่วน 25 กม. โดยมีอาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	จดเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเวียงลอ อ.จุน
ทิศใต้	จดเขตอุทยานแห่งชาติแม่ยม อ.สอง จ.แพร่
ทิศตะวันออก	จดเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยผาช้าง และ อ.บ้านหลวง จ.น่าน
ทิศตะวันตก	จดเขตป่าโครงการแม่ต้า อ.ดอกคำใต้ และ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเวียงลอ

ลักษณะทั่วไป

สภาพภูมิประเทศประกอบด้วยภูเขาสูงสลับซับซ้อนมีจุดสูงสุดของพื้นที่ คือ ดอยภูนาง ความสูง 1,202 เมตร ความลาดชัน 40% ของพื้นที่ ทำให้เกิดต้นน้ำลำธารที่สำคัญ ซึ่งจะไหลลงสู่แม่น้ำยมทั้งหมด

สภาพป่า

ปกคลุมด้วยป่าดงดิบ , ป่าดิบเขา , ป่าเบญจพรรณ , ป่าเต็งรัง , ป่าสนเขา ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าจำนวนมาก

สัตว์ป่า ที่เป็นสัตว์สำคัญได้แก่ แผลวลายหินอ่อน ซึ่งเป็นสัตว์สงวนแห่งประเทศไทย และยังพบสัตว์ชนิดอื่น เช่น หมูป่า , เลียงผา , เก้ง ฯลฯ ก่อนยังสามารถพบนกนานาชนิด เช่น นกยูงเหยี่ยว , นกเป็ดน้ำ , นกขุนแผน , นกเขียวท้อง , นกขมิ้นขาว

➢ โดยเฉพาะนกยูง ซึ่งจัดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองที่ค่อนข้าง

หายาก และยังสามารถพบนกชนิดอื่นอีก 122 ชนิด

จุดเด่นที่น่าสนใจ

นกยูง เป็นแหล่งสุดท้ายของประเทศไทย จากการสำรวจคร่าวๆ พบว่ามีอยู่ประมาณ 500 ตัว

แหล่งกระจายพันธุ์ และพบมากบริเวณ

- ☉ ห้วยแม่ปิ้ง ☉ ห้วยกองแก้ว
- ☉ ตาดปู่เฒ่า ☉ ห้วยผาลาน

ลักษณะของป่าเป็นป่าดิบเขา , ป่าเบญจพรรณ , ป่าเต็งรัง ซึ่งเป็นพื้นที่นกยูงอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก จากการสำรวจพบ นกยูง 1 คู่ จะมีอยู่ประมาณ 15 - 25 ตัว

การอยู่รวมกันเป็นฝูงจะอยู่ในหุบผาชัน

ท่านสามารถพบนกยูงภูนางได้

- ช่วงฤดู**
- ผสมพันธุ์ เดือน พฤศจิกายน - กุมภาพันธ์
 - วางไข่ เดือน มีนาคม - เมษายน
 - ฟักไข่ออกมาเป็นตัว ช่วงเดือน พฤษภาคม

พบบริเวณ

- ห้วยน้ำปี
- ห้วยสิงห์
- ห้วยแม่ยี่วะ ฯลฯ

แหล่งที่มาของนกยูง

มีถิ่นกระจายพันธุ์อยู่ในเอเชียใต้ และตะวันออกเฉียงใต้ ตั้งแต่ อินเดีย , พม่า , จีน , อินโดจีน , ขวา , ไทย จำแนกได้ 2 ชนิด

- ★ นกยูงไทย
- ★ นกยูงอินเดีย

ลักษณะเด่น นกยูงเป็นนกที่มีสีสันสวยงามมากชนิดหนึ่งในโลก ขนาดลำตัวยาวประมาณ 100 - 250 ซม. ขาและคอยาว มีหงอนขนสีเขียวเหลือบที่ตรงขนหัวที่ลำคอลงมาถึงหน้าอก และหลังช่วงบนมีสีน้ำเงินเขียว และทองเหลือบสลับกันมองดูคล้ายเกล็ด

นกยูงอินเดีย จะเป็นสีน้ำเงินเรียบสม่ำเสมอ

นกยูงไทยจำแนก ตามลักษณะสีลำกายนอก

- สายพันธุ์ขาว
- สายพันธุ์อินโดจีน
- สายพันธุ์พม่า

ประเทศไทยมีกระจายพันธุ์เฉพาะ

- สายพันธุ์ขาว
- สายพันธุ์อินโดจีน

ความเป็นมา นกยูงภูนางอาศัยอยู่ในป่าแห่งนี้มานานแล้วก่อนที่จะชาวบ้านจะเข้ามาอยู่ จึงเชื่อว่านกยูงอาศัยมานานหลายสิบปีแล้ว

การเดินทาง

ท่านสามารถเดินทางโดยใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 1021 ถึงอำเภอดอกคำใต้ จากนั้นไปยังถนนหมายเลข 1251 เส้นทางดอกคำใต้ - เชียงม่วน จากดอกคำใต้มา 45 กม. จะถึงสามแยกบ้านบ่อเบี้ย เลี้ยวขวาไปอีก 5 กม. ถึงที่ทำการอุทยานดอยภูนาง